Кыргыз Республикасынын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги

“Б.Осмонов атындагы Жалал-Абад мамлекеттик университети” илимий билим берүү өндүрүштүк комплекси

Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинде каралып, бекитүүгө сунушталган
Протокол №___1_
“___1_”_сентябрь 2025-ж.

БЕКИТЕМ
Б.Осмонов атындагы ЖАМУнун ректору, т.и.д., профессор
К.Ж.Усенов ______________
“01__” ______09______2025-ж.

Силлабустун түзүлүшү жөнүндө ЖОБО

ЖАМУнун Окумуштуулар кеңешинин 2025-жылдын 1-сентябрындагы №1-протоколу менен өзгөртүү ,толуктоолор киргизилди.

Жалал-Абад-2025

Жалпы жоболор

1.1. КРнын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 24-сентябрындагы, №590 жана 2025-жылдын 10-июнундагы №329 токтомдоруна ылайык, ЖАМУнун “Билим алуучулардын жетишкендиктерин баалоонун модулдук-рейтингдик системасы жөнүндөгү” жобосуна “ЖАМУнун студенттерин учурдагы текшерүү жана орто аралык аттестацияны жүргүзүү жөнүндөгү” жобосуна, “ЖАМУнун студенттеринин билимин компьютердик тестирлөө аркылуу текшерүү жөнүндөгү жобосуна” таянып, “Силлабустун түзүлүшү жөнүндөгү” жобого өзгөртүүлор кирди

1.2.Жалал-Абад мамлекеттик университетинин Силлабустун түзүлүшү жөнүндөгү жобо (мындан ары - Жобо) мамлекеттик билим берүү стандартынын, базалык жана жумушчу окуу планынын, билим берүү программасынын мазмунуна ылайык,студент үчүн жардам моделинин негизинде логикалык катарлуулугу боюнча түзүлдү. Жобо дисциплинанын жумушчу программасынын элементтерин, анын максатын жана милдеттерин, кыскача мазмунун, ар бир сабактын темасын жана окулуу узактыгын, өз алдынча иштөө боюнча тапшырмаларды, окутуучунун талаптарын, студенттин билимин баалоодогу учурдагы жана аралык текшерүүнүн (модулдун) эрежелерин жана адабияттар тизмесин өзүнө камтыйт.

2. Силлабусту түзүүнүн негизги максаты:

- окутуучу менен студенттин ортосундагы кызматташтыкты, байланышты, ишмердүүлүктү аныктоочу документ катары ар бир дисциплина боюнча кредиттик технологиянын талаптарына ылайыктап түзүү;
- тиешелүү курсту окуп-үйрөнүүдө студенттер жетүүчү башкы натыйжанын кыска жана айкын туюндурулушу;
- жалпы профессор-окутуучулардын студенттерге талаптары б.а. курстун саясатынын болушу;
- студенттер өтүлүүчү курска тиешелүү болгон маалыматтар менен ырааттуу тааныш болуусу жана баалоо критерийлерин,модуль тапшыруудагы балл топтоо эрежелерди билүүсү;

3. Силлабуска коюлуучу негизги талаптар:

- силлабустун бардык студенттерге керектүү жана жеткиликтүү болушу;
- дисциплина боюнча түзүлгөн жумушчу программага ылайык силлабустун көлөмү 5-6 беттен ашпаган кыска жана так болушу зарыл;
- силлабус окутуучунун кесипкөйлүгүнүн, студенттин маалымдуулугунун, чыгармачылыгынын көрсөткүчү катары кызмат кылышы зарыл.

4. Силлабустун түзүлүшү:

4.1. Титулдук барак. Титулдук барактын 1-бетинде министирликтин, окуу жайдын толук аталышы (иниститут, колледж,кафедра же ПЦК) дисциплинанын аталышы, коду, даярдоо багыты (адистиги), профили, окутуунун нормативдик мөөнөтү, өздөштүрүү семестри, кредиттик сааттын көлөмү (окуу планынан алынат), дисциплинаны өздөштүрүү жана текшерүүнүн формалары, бекитилгендиги боюнча белги толук камтылат(жумушчу программадан алса болот) .

Мындан сырткары титулдук баракта силлабусту түзгөн окутуучунун аты-жөнү, окутуучу менен байланышуучу маалыматтар (байланыш телефондору, электрондук дареги), ээлеген кызматы, институту, кафедрасы, ПЦКсы силлабустун кафедранын, ПЦКнын жыйынында каралгандыгы жөнүндөгү протоколдун номери коюлат.

4.2. Киришүү. Бул бөлүктө дисциплинаны окутуунун максаты жана милдеттери, күтүлүүчү натыйжалар чагылдырылат.

4.3. Студенттер үчүн дисциплинанын мазмуну, максаты жана милдеттери.

***Курстун баяндалышы* – бул курстун студенттерге кандай пайдасы бар? Далилүү жазылат.** Мында курстун актуалдуулугу, практикалык мааниси, илимдеги орду, өздөштүрүүдөгү жакындаштырылган предметтер же пререквизит жана постреквизит жөнүндөгү маалыматтар берилет.

Дисциплинаны окутуунун максаты: дисциплинаны окутуунун максаты типтүү программага ылайык аныкталат. Бул – ушул курсту окуп-үйрөнүүдө студенттер жетүүчү башкы натыйжанын кыска жана айкын туюндурулушу.

Дисциплинаны окуп-үйрөнүүнүн жыйынтыктары: курсту окуп-үйрөнүүнүн милдеттери адистикке карата конкреттештирилип, студенттер кандай негиздүү билимге, билгичтиктерге жана көнүмдөргө ээ болуусу тууралуу жазылат.

4.4. Күтүлүүчү натыйжа

Билим берүү программасындагы матрицадан алынып, калыптана турган компетенттүүлуктүн негизинде жазылат (студент озү окуп бүткөн предметинин күтүлүүчү натыйжасын жана анын пайдасын билүүсү абзел.)

5. Дисциплинанын кыскача мазмуну.

5.1. Окуу планынын негизинде курстун көлөмү жана иштин түрлөрү төмөнкүдөй тартипте пландаштырылат:

№	Жалпы иштер	Бардык сааты	Семестр
	Жалпы:		
1	Аудиториялык		
	лекциялык		
	практикалык		
	лабораториялык		
2	Студенттин өзалдынча иштери		
3	Өндүрүштөгү практиканын кайсыл түрүнө ушул курс керек болот?		

5.2. Курстун сааттык бөлүштүрүлүшү.

№	Курстун аталышы	кредит	Бардык саат	Аудиториялык саат	Лекциялык саат	Жумага бөлүнүшү	Практикалык саат	Жумага бөлүнүшү	Өз алдынча аткара турган иштер	Жумага бөлүнүшү	ЖООнун сааты

6. Студенттерге берилүүчү өз алдынча иштердин аткаруу формалары.

Силлабустун бул бөлүгү студентке берилүүчү тапшырмалардын тизмесин, студенттердин өз алдынча иштөө түрлөрүнүн тизмегин жана мазмунун, аларды уюштуруу боюнча сунуштарды камтууга тийиш.

Өз алдынча иштерди уюштуруу боюнча айрым иш-аракеттерди сунуштайбыз:

1. Темаларды окуу материалынын көлөмүнө анын маанилүүлүгүнө жараша берүү.
2. Өз алдынча иштин формалары окутуучу тарабынан аныкталып аны аткаруунун тартиби сунушталат.
3. Өз алдынча ишти кабыл алуунун убактысы окутуучу тарабынан аныкталып кафедра башчысына сунушталат. Кафедра башчысы бекитилген жадыбал боюнча иштин аткарылышын көзөмөлгө алат.

4. Окутуучунун түздөн-түз катышуусу менен аткарылуучу өз алынча иштер атайын бөлүп көрсөтүлөт.

5.Курс үчүн жумушчу дептерге өз алдынча иштердин тапшырмаларын киргизүү,сабак мезгилинде текшерип алуу

7. Окутуп-үйрөтүүдө колдонулуучу усулдар. Студенттерге лекция, практикалык, лабораториялык сабактарды өтүүдө аларга түшүнүктүү болгон колдонулуучу усулдар жана алардын түрлөрү жазылат.

8. Техникалык жактан камсыздоо. Бул курсту кантип санариптештирүү, кандай платформалар колдонула тургандыгы студенттер менен макулдашып жазылат.

9.Курстун саясаты. Ар бир окутуучу студенттерге коюлуучу талаптарды өзү аныктап көрсөтөт. Студенттин сабакка катышуусундагы эрежелер, окутуучулардын студенттер менен болгон мамилеси, окуу процессин аткарууда студенттердин милдеттери силлабуста атайын пункт менен ЖАМУнун ички тартип эрежелерине ылайык көрсөтүлөт. Мисалы:

Электрондук журналдагы катышууну текшерүүдөгү(КТ), жетишүүнү текшерүүдөгү (ЖТ), балл чогултуу талаптарынын бул курстагы өзгөчөлүгү

- Лекциялык сабакка сөзсүз түрдө катышуу;
- Практикалык (лабораториялык) сабактагы тапшырмаларды аткарып, активдүүлүгүн көрсөтүү;
- Сабакка даярданып келүүсү, курс бүткөнчө канча жолу жакшы баа алса өтөт ж.б;
- ӨА иштерди белгиленген убакытта аткаруусу;
- Тесттик тапшырмаларга даярдоонун эрежелери

Өзүнчо эреже иштелет:

- Кечигип келгенде же чыгып кетсе;
- Уюлдук телефон менен байланышса;
- Плагиат (бирөөнүн эмгегинен көчүрүү);
- Өз учурунда тапшырмаларды аткарбаса.ж.б.

10. Билим алуучулардын жетишкендиктерин баалоонун модулдук-рейтингдик системасын уюштуруу

10.1. Студенттердин билимин текшерүү эки этаптан турат:

- **Модуль** - (катышууну текшерүү **(КТ),** жетишүүнү текшерүү **(ЖТ),** аралык текшерүү **(АТ)** жана студенттердин өз алдынча иши **(СӨАИ),** медициналык адистик үчүн объективдүү структураланган клиникалык экзамен **(ОСКЭ)** ден турат
- **Жыйынтыктоочу текшерүү** (экзамен).

Семестр ичиндеги модулдун саны окуу планындагы лекциялык сааттын жумалык жүктөмүнөн көз карандысыз бардык предметтер боюнча 2 модулду түзөт.

10.2. Модуль, экзамендерди кабыл алуу коомдук комиссиянын, сабак берген окутуучулардын (лектор жана ассистент) катышуусунда модулдун бекитилген жадыбалына ылайык өткөрүлөт. Компьютердик тестирлөө учурунда (модуль, экзамен) сабак берген окутуучу аудиториядагы тартипке, студенттин катышуусуна жана экзамендерди кабыл алуу эрежелерин сактоого милдеттүү болуп, байкоочу катары гана катышат, коомдук комиссиянын ишине кийгилишпейт, аудиторияны аралап басып студенттерге жардам берүүгө тыюу салынат.

10.3. **Катышууну текшерүү** (КТ) - экзамен болгон дисциплиналардан ар бир модулда 0-8ге чейин балл алат. Ал баллды күнүмдүк сабакка катышуудан топтойт. Эгерде студент сабактын жалпы саатынын 30%на катышпаса катышуунун жыйынтыгы электрондук ведомостто “0” болот. Окутуучу тарабынан AVN маалыматтык системасынын электрондук журналына студенттердин сабакка катышуусун белгилегенден кийин катышууну текшерүү (КТ) баллы автоматтык түрдө коюлуп, сабактын 70%ына катышкан

студенттин босого баллы 6 болсо модулга кире алат. Катышуудан жыйнаган баллы 6 дан төмөн болсо (КТ)- “0” болот.

Ал эми өтүмдө (зачет) аралык текшерүү жүргүзүлбөйт. Жыйынтыгында тест тапшырат. Студент сабакка катышуусу “0”-“16” баллга чейин бааланат. Сабактын жалпы көлөмүнүн 30% калтырса (КТ)-“0” го айланат. Сабакка 70% катышкан студент 12 балл алат.100% катышса 16 балл топтойт.

Жетишүүнү текшерүү (ЖТ) - студенттин сабак мезгилиндеги активдүүлүгү, сабактардан баа алуусу электрондук водомостто жетишүүнү текшерүүгө (ЖТ) коюлат. Ал 0-10 чейинки баллды көрсөтөт. Жетишүүнү текшерүүдө (ЖТ)да студент өтүлүп жаткан предмет боюнча бир жолу да баа албай, предметтен окутуучу тарабынан электрондук журналда тиешелүү “баа” коюлбаса жана сабактарда активдүүлүгүн көрсөтпөсө, ошол практикалык сабактын алган босого баллы 2ге жетпесе(ЖТ)-“0” болот да, модуль тапшырууга (компьютердик тестирлөөгө) уруксат берилбейт.

Жетишүүнү текшерүү (ЖТ) - өтүм(зачет) болгон учурда студент жетишүүгө (ЖТ) “0”-“20” га чейин балл топтойт. Жыйынтыктоодо босого баллы 6 дан төмон болсо (ЖТ) – “0”го айланат. Эгерде студенттин катышуу, жетишүүдөн жыйнаган баллы 18 баллдан төмөн болсо өтүм (зачет) үчүн тестирлөөгө киргизилбейт. Өтүмдөн өтпөй калган студенттерге АКЖ уюштурулат.

Студент модуль тапшыруу учурунда модулдун графигинен башка убакытта (модуль алуучу окутуучунун кабары жок), башка жайда тапшырып балл алган болсо, предмет боюнча модуль алган окутуучу тарабынан бул жагдай жөнүндө институттун директору (колледждин директору) тарабынан тастыкталган баллды жокко чыгаруу жөнүндө билдирүү жазылып, окуу бөлүмүнө кайрылат. Компьютердик тестирлөө мобилдик телефон аркылуу тапшырылбайт.

Катышууну текшерүүдө (КТ) AVN маалыматтык системасынын электрондук журналына студенттердин сабакка катышуусу өз учурунда жана так белгиленүүсүнө окутуучу жооптуу болот жана көзөмөл жүргүзүү директорлорго милдеттендирилет.

10.4.Объективдүү структураланган клиникалык экзамен (ОСКЭ) / объективдүү структураланган практикалык (ОСПЭ) экзамен ОСКЭ жана ОСПЭ экинчи модулду өткөрүү жумалыгында модулдун алдында өткөрүлөт.

Объективдүү структураланган клиникалык экзамен (ОСКЭ) / объективдүү структураланган практикалык (ОСПЭ) экзамен ОСКЭ жана ОСПЭни өткөрүү жана уюштуруу тартиби ОСКЭ жана ОСПЭ жөнүндө жобо менен жөнгө салынат.

ОСКЭ болгон дисциплиналарда 1-2- модулда аралыктан текшерүүдө (АТ) максималдуу 30 балл алат. 1-2-модулдун орточо баллы 48 болот, студент ОСКЭден 5-11-балл топтойт. ОСКЭден топтогон баллы 5 тен төмөн болсо, кайрадан тапшырат. Ошондо жалпы максимум 59 балл болот. Экзаменде 41 балл топтойт да жалпы баллы 100гө жетет. Ал эми модулдардын орточосу 30 баллдан төмөн болгон учурда студент ОСКЭ тапшыра албайт. Ошондой эле ОСКЭден кийин, студенттин топтогон баллы 35 баллдан төмөн болсо экзаменге киргизилбейт.

Кредиттик баалоо системасы (билим берүү уюмумун кароосу боюнча)			**Салттуу система боюнча баалоо**
Баллдар	**Тамгалык система боюнча баалоо**	**Сандык эквивалент**	
93-100	A	4.00	Эң жакшы
90-92.99	A-	3.67	
87-89.99	B+	3.33	Жакшы
83-86.99	B	3.00	
80-82.99	B-	2.67	

77-79.99	C+	2.33	Канааттандырарлык
73-76.99	C	2.00	
70-72.99	C-	1.67	
67-69.99	D+	1.33	
63-66.99	D	1.00	
60-62.99	D-	0.67	
00-59.99	F	0.00	Канааттандырарлык эмес
-	P		Зачет
-	NP		Зачеттолгон жок
-	I	Жалпы орточо баллды эсептөөдө эске алынбайт	Жүйөлүү себептерден улам дисциплинанын бардык талаптарын аткарган жок
-	W		Милдеттүү болбогон дисциплинаны угуудан баш тартуу
-	AU		Дисциплинага баа албастан угуучу катары катышкан

10.5. Модулдарды (экзамендерди) тапшыруу компьютердик тестирлөө аркылуу жүргүзүлөт. Бул учурда аралыктагы текшерүү (АТ) жана студенттин өз алдынча иштери (СӨАИ) бириктирилип,тестирлөөдөн максимум 41 балл топтойт. Модуль тапшыруу окуу процессинин графигине ылайык жүргүзүлүп, студент эки модулдун орточо баллын максимум 0-59 ала алат, ал эми экзаменде 0-41 баллга чейин чогултат. 30 баллдан төмөн алган студенттер экзаменге киргизилбейт.

10.6. Жыйынтыктоочу текшерүү жалпы 100 баллдык система менен аныкталат.

Сабактардын жыйынтык баллы (экзамен) электрондук сынак китепчеге жана электрондук экзамендик (зачеттук) ведомостко төмөндөгү шкала жана критерийлердин негизинде автоматтык түрдө бааланып коюлат, GPAнын мааниси сандык эквивалентте көрүнүп турат:

I - билим алуучуга коюлат, эгерде ал жүйөлүү себептерден улам курстун бардык талаптарын аткарбаса б.а.модуль, экзаменге келбей калса, ж.б. Билим берүү уюму белгилеген мөөнөттүн ичинде билим алуучу курстун бардык талаптарын аткарууга укуктуу, андан кийин баа өзгөртүлөт.

F- Канааттандырарлык эмес.

P-студентке кредит алууга гана мүмкүнчүлүк берүүчү баа. P баасы тандоо дисциплинасы боюнча гана (жетишүүнүн орточо баллын (GPA) эсептөөдө колдонулбайт) коюлат.

Канааттандырарлык эмес баа алган учурда документ менен негизделген учурлардан тышкары, билим алуучунун орто аралык аттестациялоодон кайталап өтүүсүнө жол берилбейт.

Жетишүүнүн жыйынтыгы боюнча билим алуучунун орточо баллы эсептелет (GPA - Grade Point Average), анын максималдуу мааниси 4,0 баллды, минималдык 2.0 баллды түзөт. Билим алуучунун орточо салмактанып алынган баасы ар бир семестрде жана окууну аяктагандан кийин окутуунун жыйынтыктарынын натыйжасы боюнча эсептелет.

10.7. Студенттин модулдагы арифметикалык орточо баллы 30-59 болсо, ал жыйынтыктоочу текшерүүгө киргизилип, билимине жараша 0-41 балл ала алат.

Студенттин жалпы блоктогу арифметикалык орточо баллы 0-29 болсо, ал жыйынтыктоочу текшерүүгө киргизилбейт жана кайра тапшыруу “Студенттерди модулдарга жана экзамендик сессияга киргизүү жана академиялык карыздарын кайра тапшыруу тартибинин жобосуна” ылайык жүргүзүлөт.

10.8.Экзамендин баалоо шкаласы төмөндөгүдөй болот:
90-100-“5” эң жакшы
80-89 -“4” жакшы
60-79 -“3” канааттандырарлык
59-0- “2”канааттандырарлык эмес

Өтүм (зачет):
0-44 – “өткөн жок”
45-100 – “өттү”

10.9.Модулдун баллын жогорулатуу үчүн кайрадан тапшырууга уруксат берилбейт. Модулга келбеген (киргизилбеген) студентке «кж» белгиси коюлат. Студент биринчи модулга кандайдыр бир жүйөлүү себептер менен келбей калса (киргизилбесе) тастыктоочу документтердин негизинде кийинки экинчи модулга эки жума калганда директор тарабынан уруксат берилет. Ал эми экинчи модулдун АКЖсы экзмамендин алгачкы үч күнүндө жүргүзүлөт жана модулду тапшырууга жекече график түзүлөт. Модулга себепсиз келбей калса: 1) директор тарабынан сабакка катышуусу анализденип, окуудан чыгарууга сунушталат; 2) ушул Жобонун 4.8 пунктунун негизинде жыйынтыктоочу текшерүүгө киргизилбейт.

Семестр ичинде жалпы себепсиз 72 саат сабакка катышпаган студентти окуудан чыгаруу боюнча директор тарабынан сунуш берилет.

Экзамендик ведомосттордун (түп нускасы жана электрондук формасы) өз учурунда чыгарылып, тиркелип толтурулушу интитуттун жана колледждин директорлору тарабынан көзөмөлдөнөт.

11.Студенттин билим деңгээлин (рейтингин) аныктоо тартиби

11.1. Директор тарабынан кышкы жана жайкы сессиянын жыйынтыгы менен ар бир студенттин билим деңгээли аныкталат. Ал семестрде окулган предметтерден алган баллдарды суммалоо менен жыйынтыкталат.

11.2. Курстагы ар бир академиялык тайпанын кышкы жана жайкы сессиянын жыйынтыгы менен деңгээлин директор аныктайт. Ал тайпанын жалпы баллынын арифметикалык орточо баллынын негизинде (тайпанын жалпы баллынын суммасы студенттердин санына бөлүү менен алынат) чыгарылат.

Ушул эле жол менен курстун, адистиктин билим деңгээли аныкталат;

Модулдун жыйынтыгы менен ар бир академиялык тайпанын, курстун, адистиктин мыкты студенти, мыкты академиялык тайпасы, курсу аныкталат.

11.3. Студенттин билим деңгээлинин рейтинги калдык билим деңгээлин аныктоочу мониторингдин жыйынтыгы менен салыштырылат.

11.4. Студенттердин билим деңгээлинин рейтингин аныктоодогудай эле окутуучулардын дагы билим берүү деңгээлинин рейтинги чыгарылат. Ушул жобонун 3.3. пункутундагы окутуучунун милдеттерине ылайык жыйынтыкталат.

Иштеп чыккандар:
Алибаев А.П.
Уметов Т.Э.
Турдубаева Б.М.